

DEPARTAMENTO DE HISTORIA

OUTUBRO 2020 - XUÑO 2021

**CICLO DE CONFERENCIAS
DE HISTAGRA**

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

O Grupo de Investigación HISTAGRA mantivo, nun curso académico complicado por mor da COVID-19, o ciclo de conferencias e seminarios no que participaron especialistas da historia, estudos culturais, historia agraria e agroecoloxía, así como o seu tratamento presente.

O Grupo de Investigación HISTAGRA (<http://histagra.usc.gal>) ten como un dos seus principais obxectivos a promoción da cultura e a historia de Galicia, e neste marco desenvolvéronse as diferentes conferencias. A experiencia investigadora e profesional de cada conferenciante é contrastada o que supuxo compartir unha experiencia de investigación e posta dos diferentes temas tratados

RELATORXS

CONFERENCIA

EL PROBLEMA DEL URBANISMO Y LA VIVIENDA OBRERA DURANTE EL DESARROLLISMO FRANQUISTA EN BIZKAIA

José Antonio Pérez Pérez (UPV)

Facultade de Historia, Aula de 23
CONFERENCIA POR TEAMS
Venres 30 de outubro de 2020. 12 h.

ASISTENCIA CON Aforo UNIDAD PREVIA INSCRIPCIÓN

Conte de coexentadas Deano: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC

Inscripción en histagra@usc.es até o xoves 23 de outubro

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA 2020-2023

Unión Europea
Fondo Europeo de
Desenvolvemento Regional

Reseña biográfica

Relator: José Antonio Pérez Pérez é doutor en Historia e profesor na UPV. Historiador do Instituto de Historia Social Valentín de Foronda da UPV/EHU. As súas liñas de investigación son, a Historia social, a Historia laboral, a Historia oral e a Violencia política no século XX. Coordinou con José María Ortiz de Orruño Construyendo memorias. Relatos históricos para Euskadi después del terrorismo (2013).

Día: 30/10/2020

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 13.

Financiado con:

CONFERENCIA
CLASE Y TRABAJO FEMENINO DURANTE EL FRANQUISMO
(Eider de Dios - UPV)

Facultade de Historia, Sala de Profesores
CONFERENCIA POR TEAMS
Mércores 11 de novembro de 2020. 12 h.

ASISTENCIA CON APORDO UNITARIO PREVIA INSCRIPCIÓN

Canle de organización Teams: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC
Inscríbete en histagra@usc.es até o martes 10 de novembro

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA 2020-2021

Relatora: Eider de Dios (UPV)

Título: Clase y trabajo femenino en la España rural del primer franquismo

Día: 6/11/2020

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Sala de Profesorxs

Reseña biográfica
Eider de Dios é doutora en historia contemporánea na UPV coa tese, Sirvienta, empleada, trabajadora de hogar. Género, clase e identidade a través del servicio doméstico en el Gran Bilbao (1939-1985). Na actualidade é profesora da UPV, na facultade de Ciencias Sociales y de la Comunicación. Gañadora do premio Victoria Kent en 2017.

CONFERENCIA
PRESENTACION INVESTIGACIONES DO GRUPO HISTAGRA
*Bruno Esperante Paramos (HISTAGRA)
Alberto González Remuñán (U. de Coimbra-HISTAGRA)*

Facultade de Historia, Aula 13
CONFERENCIA POR TEAMS
Venres 15 de xaneiro de 2021. 12 h.

ASISTENCIA CON APORDO UNITARIO PREVIA INSCRIPCIÓN

Canle de organización Teams:
<https://teams.microsoft.com/j?channel=17762a56629ac7d16c46273b45546975178841%401b6a6d2ac72?General7groupid=68447bc-d5f8-46c5-9f91-b87a1958ee6&view=detail&id=68447bc-d5f8-46c5-9f91-b87a1958ee6&context=92972744778>

Inscríbete en histagra@usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA 2020-2021

Relatores: Bruno Esperante e Alberto González (HISTAGRA)

Título: Presentación investigacións do Grupo HISTAGRA

Día: 15/01/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 13

Reseñas biográficas
Bruno Esperante Paramos (A Baña, 1988) é doutor en Historia coa tese "A Moto-mecanización da Agricultura en Galiza (1939-2000). Políticas de innovación, mercados e comunidades labregas".

Alberto González Remuñán (A Coruña, 1988) é doutor en Historia coa tese "A agricultura das antigas provincias de Betanzos e Coruña na crise do Antigo Réxime segundo o catastro de Martín de Garay (1750-1820)".

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

h' **CONFERENCIA** **USC**

A OCUPACION FEMENINA EN GALICIA A TRAVÉS DOS CENSOS (1870-1930). UNHA PROPOSTA PARA A CORRECCION DO SUBREXISTRO

Luísa Muñoz Abeledo (USC-EEEPIC)
Rosa María Verdugo Matés (ANTE-USC)

Facultade de Historia, Aula 13
CONFERENCIA POR TEMAS
Venres 26 de febreiro de 2021, 12 h.

ASISTENCIA CON AFORO INVITADO PREVIA INSCRICIÓN

Canle de YouTube de TAGRA:
<https://www.youtube.com/watch?v=13762a26699a&list=PL5647704454079178641540386477044964-b010-6652-3051-b01a105d6aa&vsi=958642c-b764-4964-b010-665237274477a>

INSCRICIÓN en h@tagra.usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA
2020-2021

Reseñas biográficas

Relatoras: : Luísa Muñoz (USC) e Rosa Verdugo Matés (USC)

Luisa Muñoz Abeledo é doutora en ciencias económicas pola USC. Na actualidade é profesora de historia contemporánea na mesma universidade. A súa investigación desenvólvese ao redor da historia do traballo e da empresa desde unha perspectiva de xénero

Título: A ocupación feminina en Galicia a través dos censos (1870-1930). Unha proposta para a corrección do subrexistro

Rosa María Verdugo Matés (Vigo, 1969) é doutora en Ciencias Económicas e Empresariais (USC). Na actualidade é Profesora Contratada na Facultade de Ciencias Económicas da mesma universidade. As súas liñas de investigación son a Economía Aplicada e as migracións.

Día: 26/02/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia, Aula 13

h' **CONFERENCIA** **USC**

PRESENTACION DAS INVESTIGACIONS DO GRUPO HISTAGRA

Daniela Ferrández Pérez (USC-HISTAGRA)
Miguel Anxo Seixas Seoane (USC-HISTAGRA)

Facultade de Historia, Aula 7
CONFERENCIA POR TEMAS
Venres 12 de marzo de 2021, 12 h.

ASISTENCIA CON AFORO INVITADO PREVIA INSCRICIÓN

Canle de YouTube de TAGRA:
<https://www.youtube.com/watch?v=13762a26699a&list=PL5647704454079178641540386477044964-b010-6652-3051-b01a105d6aa&vsi=958642c-b764-4964-b010-665237274477a>

INSCRICIÓN en h@tagra.usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA
2020-2021

Reseñas biográficas

Relatorxs: Daniela Ferrández e Miguel Anxo Seixas (HISTAGRA)

Daniela Ferrández (Almoradí, 1988) é doutora en Historia coa tese “Novos e vellos actores: clientelismo político e poder local en perspectiva comparada (1905-1936)”, sobre o clientelismo político na Restauración desde unha perspectiva comparada (Galicia-Comunidad Valenciana).

Título: Presentación investigacións do Grupo HISTAGRA

Miguel Anxo Seixas Seoane (Arzúa, 1960) é doutor en Historia coa tese, Alfonso Daniel Manuel Rodríguez Castelao. Biografía dun construtor da nación.

Día: 12/03/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia, Aula 13

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

CONFERENCIA
**MINISTERIOS ORWELLIANOS DE LA VERDAD".
VANGUARDIA MUSICAL Y GUERRA FRÍA EN
ESPAÑA**

Enrique Sacau (Investigador)
Facultade de Historia, Aula 13
CONFERENCIA PDR TEAMS
Venres 16 de abril de 2021, 12 h.

ASISTENCIA CON AFORO LIMITADO PREVIA INSCRIPCIÓN

Carta de participación Team:
<https://teams.microsoft.com/join/32a56693ac7475c46973b45440975176241?%40b7bae812a021c2eaa037904844750-4258-4623-3053-195f31055d6a&source=9506453-b754-4954-8010-623972744778>

Inscripción en histagra@usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA
2020-2021

Relator: Enrique Sacau
(Investigador)

Título: Ministerios Orwellianos de la verdad". Vanguardia musical y Guerra Fría en España

Día: 16/04/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia.
Aula 13

Reseña biográfica

Enrique Sacau (Vigo, 1979) é doutor en historia da música pola Universidade de Oxford., e gradúado na Universidade de Santiago de Compostela. Actualmente desenvolve traballos de CEO en diversas empresas do Reino Unido

CONFERENCIA
**A TERCEIRA ETAPA DE EXPANSION DA PESCA
ESPAÑOLA: PESCANOVA E O MODELO DE
DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO (1960-1986)**

Jesús Giráldez (USC-ESPIC)
Facultade de Historia, Aula 13
CONFERENCIA PDR TEAMS
Venres 21 de maio de 2021, 12 h.

ASISTENCIA CON AFORO LIMITADO PREVIA INSCRIPCIÓN

Carta de participación Team:
<https://teams.microsoft.com/join/32a56693ac7475c46973b45440975176241?%40b7bae812a021c2eaa037904844750-4258-4623-3053-195f31055d6a&source=9506453-b754-4954-8010-623972744778>

Inscripción en histagra@usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA
2020-2021

Relator: Jesús Giráldez
(USC)

Título: A terceira etapa de expansión da pesca española: Pescanova e o modelo de desenvolvemento pesqueiro (1960-1986)

Día: 21/05/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de
Historia. Aula 13.

Reseña biográfica

Jesús Giráldez Rivero é doutor en Ciencias Económicas coa tese "Crecimiento y transformación del sector pesquero gallego(1880-1936)". Na actualidade é profesor no departamento de Economía Aplicada da USC. Entre os seus últimos traballos, Mercado internacional, mercado nacional: el bacalao en España en el primer tercio del siglo XX. Investigaciones de Historia Económica, 14(1), 31-42.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

CONFERENCIA

EL CASTIGO DE LA COMUNIDAD: JUSTICIA POPULAR EN LA ESPAÑA RURAL, 1895-1923

Óscar Bascañán Añover (UCM)

Facultade de Historia, Aula 13
CONFERENCIA POR TEAMS
Xoves 10 de outubro de 2021. 18 h.

ASISTENCIA CON AFORO LIMITADO PREVIA INSCRIPCIÓN

Canle de comunicación TEAMS:
<https://teams.microsoft.com/join/19%3a56090ac7d78c46979b45546976178415a401b9ad2?General%2FgroupID=68447bc-d5f8-46c3-b9d1-b92fa105d6aa&tenantId=9f06451c-b7a4-4964-b010-6c3975744779>

Inscripción en histagra@usc.es

CICLO SEMINARIOS DE HISTAGRA
2020-2021

Reseña biográfica

Relator: Óscar Bascañán Añover (UCM)

Título: El castigo de la comunidad: justicia popular en la España rural, 1895-1923

Día: 10/06/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 13.

Óscar Bascañán Añover, é Profesor na UCM. Realizou estudos de historia na Universidad de Castilla-La Mancha, onde tamén defendeu a súa tese en 2006. Entre as súas publicacións están: “Justicia popular: el castigo de la comunidad en España, 1895-1923”, “La crisis de la Restauración, 1898-1923”; “Against the death penalty: a campaign for clemency in 1914” ou “Historia del delito político en la España contemporánea (1808-1977)”.

Financiado con:

ESCOLMA DE FOTOGRAFÍAS

RELATORIO DE JOSÉ ANTONIO PÉREZ PÉREZ

NOTA

CONFERENCIA DE JOSÉ ANTONIO PÉREZ PÉREZ

Data: 30/10/2020

Título: El problema del urbanismo y la vivienda obrera durante el desarrollismo franquista en Bizkaia

Relator: José Antonio Pérez Pérez (UPV)

Hora: 12 h

Lugar: Facultade de Historia. Aula 13.

Asistencia previa inscripción en histagra@usc.es até o xoves 29 de outubro

**CONFERENCIA TRANSMITIDA POR TEAMS: SEMINARIOS E
CONFERENCIAS GRUPO HISTAGRA-USC**

José Antonio Pérez Pérez é doutor en Historia e profesor na UPV. Historiador do Instituto de Historia Social Valentín de Foronda da UPV/EHU. As súas liñas de investigación son, a Historia social, a Historia laboral, a Historia oral e a Violencia política no século XX. Coordinou con José María Ojeda de Durube, Coosturola, memorias, relatos históricos para Euzkadi ~~durube~~ del terrorismo (2013).

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

RELATORIO DE EIDER DE DIOS

NOTA CONFERENCIA DE EIDER DE DIOS FERNÁNDEZ

Data: 11/11/2020

Título: Clase y trabajo femenino durante el franquismo

Relatora: Eider de Dios Fernández (UPV)

Hora: 12 h

Lugar: Facultade de Historia. Sala de profesores.

Asistencia previa inscripción en histaagra@usc.es até o martes 10 de novembro

CONFERENCIA TRANSMITIDA POR TEAMS: SEMINARIOS E CONFERENCIAS GRUPO HISTAGRA-USC

Eider de Dios Fernández é doutora en historia contemporánea na UPV coa tese, *Servicio, esposa, trabadora de hogar. Género, clase e identidade a través do servizo doméstico en el Gran Bilbao (1930-1985)*. Na actualidade é profesora da UPV, na facultade de Ciencias Sociais e de la Comunicación. Gañadora do premio Victoria Kent en 2017.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE BRUNO ESPERANTE E ALBERTO GONZÁLEZ

RELATORIO DE LUÍSA MUÑOZ E ROSA VERDUGO MATÉS

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE DANIELA FERRÁNDEZ E MIGUEL ANXO SEIXAS

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE ENRIQUE SACAU

NOTA CONFERENCIA DE ENRIQUE SACAU

Data: 16/04/2021
Título: Ministerios Orwellianos de la verdad". Vanguardia musical y Guerra Fria en España
Relator: Enrique Sacau (Investigador)
Hora: 12 h
Lugar: Facultade de Historia. Aula 13
Asistencia previa inscripción en histagra@usc.es

CONFERENCIA TRANSMITIDA POR TEAMS

<https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a56690ec7d7fc46979b4554097b17fd41%40thread.tacv2/General?groupId=88e447bc-d5f3-46c3-bfb1-bf6fa105deee&tenantId=8f0d452c-b7a4-4964-b810-8c397374477b>

Enrique Sacau (Vigo, 1979) é doutor en historia da música pola Universidade de Oxford, e graduado na Universidade de Santiago de Compostela. Actualmente desenvolve traballos de CEO en diversas empresas do Reino Unido.

RELATORIO DE JESÚS GIRÁLDEZ

Financiado con:

RELATORIO DE ÓSCAR BASCUÑÁN AÑOVER

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

PROTAGONISTAS

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional